

EK:1

ŞİRKETİMİZ TARAFINDAN EASTPHARMA SARL'A YAPILAN ROYALTİ ÖDEMELERİ HAKKINDA BİLGİ. (*)

Deva Holding A.Ş.'nin % 82.24 oranında hissesine sahip olan EastPharma S.a.r.l. 14 Mart 2008 tarihi itibarıyla F.Hoffmann-La Roche ile "Satın Alma Sözleşmesi" imzalamıştır. Sözleşmeye göre EastPharma S.a.r.l., F.Hoffmann-La Roche (Roche) şirketine ait Türkiye'de ruhsatlı 8 ürünün pazarlama, satış, ihracat ve ruhsatlama haklarını devralmaktadır. Bu 8 üründen biri (Biteral/Tiberal) için Rusya ve tüm Bağımsız Devletler Topluluğu ülkelerine ihracat hakkı da EastPharma S.a.r.l.'a devredilmektedir.

“Satınalma Sözleşmesi”ni kapsayan ürünler ve molekül isimleri şöyledir.

- Aurorix (Moklobemid),
- Azo Gantrisin (Sülfizoksazol + Fenazopiridin HCl) ,
- Bactrim (Sülfametoksazol,
- Biteral/Tiberal (Ornidazol),
- Laroxyl (Amitriptilin HCl),
- Oceral (Oksikonazol)
- Temetex (Diflukortolon valerat) / Impetex (Diflukortolon valerat+ Klorkinaldol),
- Tilcotil (Tenoksicam)

EastPharma Sarl, imzalanmış olan Sözleşme'deki tüm haklarını, Sözleşme hükümlerine istinaden,

bağlı ortaklıklarına, alt lisanslama yoluyla tümüyle veya kısmen kullandırabilecek ya da tümüyle veya kısmen devir-temlik yapabilecektir. Bu bağlamda EastPharma Sarl, Sözleşme'de,

Ürünlerden Oceral'i SABA İlaç Sanayi ve Ticaret A.Ş. (Saba)'ye, kalan diğer tüm ürünleri ise Deva'ya, kendi takdirinde olarak, ya tüm malvarlığı değerleriyle birlikte (ruhsat ve diğer hak ve borçlarıyla) devredeceğini, ya da bu malvarlığı haklarından onları yararlandırmak üzere

kendilerine ilgili ürün bazında münhasır lisans hakkı vereceğini belirtmektedir. Sonuç olarak, tüm haklardan 7 tanesi Deva' ya 1 tanesi Saba'ya (Oceral) devredilmiştir.

Söz konusu sözleşme sonucunda, nihai olarak, Deva ve Saba, adları yukarıda listelenen Ürünlerin ruhsat sahibi olmakta ve mevcut ürünlerine ilaveten, sözleşme konusu ürünleri de Türkiye'de pazarlayıp satmaktadır.

Bunun dışında daha sonra EastPharma, Roche ile başka ürünler için bir de “Lisans ve Tedarik Sözleşmesi” imzalamıştır. Bu sözleşmeye göre EastPharma, Roche şirketine ait Türkiye'de ruhsatlı 8 ürünün daha pazarlama, satış ve ruhsatlama haklarını lisans sözleşmesi süresince devralmaktadır. Sözleşme süresi 5 yıl olup, EastPharma S.a.r.l.'nin opsiyonunda 3 yıl daha uzatılabilecektir.

“Lisans Sözleşmesini” kapsayan ürünler ve molekül isimleri ise şöyledir.

- Anexate (Flumazenil),
- Dilatrend (Karvedilol),
- Madopar (Levodopa and Benserazid HCl),
- Dormicum (Midazolam),
- Rocaltrol (Kalsitriol),
- Rocephin (Seftriakson),
- Rivotril (Klonazepam),
- Inhibace (Silazapril),

Sözleşmede EastPharma'nın, imzalanmış olan Sözleşme'deki tüm haklarını, Sözleşme hükümlerine istinaden, bağlı ortaklıklarına, alt lisanslama yoluyla tümüyle veya kısmen kullandırabileceği hüküm altına alınmıştır. Bu bağlamda EastPharma Sarl, Sözleşme'de, ürünlerden **Rocephin**'i SABA'ya, kalan diğer tüm ürünleri ise Deva'ya, alt lisanslama yoluyla üretim, ithalat, dağıtım, pazarlama ve satış hakkını vereceğini belirtmiştir.

Böylelikle Deva Holding A.Ş.'nin Ana hissedarı EastPharma S.a.r.l. ile Roche Ltd arasında yapılmış olan "Satınalma Sözleşmesi" konusu olan ürünlerden 7 adetinin her türlü hakkı, ayrıca; "lisans ve tedarik Sözleşmesi" kapsamında olan ürünlerden 7 adetinin Türkiye'de satım ve pazarlama hakları 5 + 3 (opsiyonlu) yıl süresince EastPharma S.a.r.l. tarafından Deva'ya verilmiştir.

Söz konusu lisans devir anlaşması tüm ürünleri içeren bir paket anlaşma olarak yapılmıştır. Yani, ürünler için tek tek fiyatlandırma yapılmamıştır. EastPharma Sarl ilaçlara ilişkin ruhsatları Roche'dan devralırken toplam 49.000.000 CHF (USD bazında 46.671.111 USD) ödeme yapmak üzere anlaşmıştır. Ancak bu ödemenin 12.343.448 USD'sini Deva, 3.085.862 USD'sini ise Saba ilaç yapmıştır.

Bu işlemler çerçevesinde East Pharma'ya yapılacak royalti ödemelerinin tespit edilmesi amacıyla, KapitalKarden Bağımsız Denetim ve YMM A.Ş. den "Royalti Oranı Değerlemesi Raporu" alınmıştır.

Yapılan Değerleme İle İlgili Özet Bilgi

EastPharma-Deva arasında gerçekleştiren işlemin karşılığında, Deva tarafından EastPharma'ya ödenecek royalti oranları net satışlar üzerinden sabit bir oran şeklinde hesaplanmıştır.

Transfer Fiyatlandırması konusu royalti oranları ile ilgili değerlendirme çalışması, tamamen bilimsel temellere dayanan bir çalışma olup, çalışmanın esasları özet olarak aşağıda açıklanmıştır.

Royalti Oranlarının Tespitinde Kullanılan Yöntemler

Değerleme çalışmasında; transfer fiyatlandırmasının ana prensipleri olan emsallere uygunluk ilkesi, karşılaştırılabilirlik faktörleri, buna bağlı olarak ; mal veya hizmetlerin nitelikleri, fonksiyonel analiz, ekonomik koşullar, iş stratejileri, emsal fiyat aralığı ve gayri maddi hakların transfer fiyatlandırmasına konu edilmesi gibi prensiplere bağlı kalınmıştır.

Transfer fiyatlandırmasının belirlenmesinde kullanılan karşılaştırılabilir fiyat yöntemi, yeniden satış fiyat yöntemi, maliyet artı yöntemi, kâr bölüşüm yöntemi ve işleme dayalı net kâr marjı yöntemleri detaylı olarak irdelenmiştir.

Bu bağlamda;

Karşılaştırılabilir fiyat yöntemi, ilaç sektöründe emsal fiyat bulmanın imkansız olması, **Maliyet artı yöntemi**, brüt kâr içine ne oranda royalti ilave edilmesi lazım geldiğini hesaplamının mümkün olamaması, **Yeniden satış fiyatı yöntemi**, maliyet artı yöntemindeki gerekçenin burada da geçerli olması ve bu nedenle bu yöntemin gayri maddi hak bedelleri ödemelerinin tespitinde uygulanamaması, **İşleme dayalı net kâr marjı yöntemi** de yine yukarıdaki gerekçelerle,

özellikli bir işlem olduğundan bu değerlendirme çalışmasında makûl yöntemler olarak dikkate alınmamıştır.

Neticede; ekspertiz çalışmasında kullanılacak en uygun yöntemin “İndirgenmiş Nakit Akımı Esas Alınarak Yapılan Kâr Paylaşımı Yöntemi-Ekonomik Yaklaşım” olduğuna karar verilmiştir.

Seçilen Yöntem ve Gerekçesi

Transfer fiyatlaması açısından İlaç sanayi, diğer sektörlerden oldukça farklı özellikler sergilemektedir. AR-GE harcamaları çok yüksektir ve bu durum bazen, hiç ticari sonucu olmayan harcamaların yapılmasına da yol açmaktadır. Diğer yandan bu sektör, hükümetler tarafından da sıkı biçimde kontrol edilmekte bir çok durumda ilaç satış fiyatlarına müdahaleler olmaktadır. Sektörün bu özelliği, transfer fiyatlamasına da yansımaktadır. Yeni bulunmuş ilaçlar, (henüz patent süreleri dolmamış, koruma altında olan ilaçlar) için karşılaştırma yapmak ve genellikle piyasada muadilini bulmak zor olmaktadır.

Sektörde rekabet çok üst seviyelerdedir ve karlar daha çok patent korumalarına bağlıdır, koruma da zamanla sınırlıdır. Patent koruma süresi bittikten sonra diğer firmalar aynı ilacı üretebilmekte ve pazarlayabilmekte ve sonra bu ilaç jenerik ilaç adını almaktadır. Bu ilacın orjinal üreticisi kar edebilmek için farklı modellerde üretim ve pazarlama yapmaktadır, fakat kar marjları giderek düşmektedir.

Başarılı AR-GE çalışmaları spesifik bir ilaç piyasasında yeni bir ilaçla yada mevcut olanı geliştirmekle firmaların liderliğini devam ettirmesine izin vermektedir. İlaç sektöründe yüksek AR-GE faaliyetleri gelecek karlılık içindir. Yüksek AR-GE harcamalarıyla beraber ilaç firmaları yüksek risklere maruz kalmaktadır. Yüksek risk ve AR-GE harcamalarının doğal olarak ilaçların nihai fiyatlarına yansıtılması genellikle kamu otoriteleri tarafından doğru algılanmamaktadır

Diğer önemli farklılıkları yaratan unsurlar, teknolojik üstünlük (ihtira beratı, araştırma ekibi...), sektöre giriş zorluğu, coğrafi açıdan korunma durumu, imtiyazlar ya da uzun süreli sözleşmeler, pazarın bazı kısımlarının kontrolü, markanın itibarı, kamu sektörü, diğer şirket ve kuruluşlarla ayrıcalıklı ilişkiler ve insan kaynaklarıdır (sosyal ilişkilerin ve yönetici ekibin kalitesi). Olaya Deva Holding ve ilaç ruhsatları açısından baktığımızda, Jenerik ilaçlar için, farklı isim altında olmak kaydıyla, değişik üreticiler tarafından değişik ruhsatlar alınabilmektedir. Bu nedenle, ruhsat ile korunan, bir açıdan sadece isim hakkı (marka) olmaktadır. Aynı içerikli ilacı, farklı isimler altında farklı şirketler de üretebildiği için, önemli olanın, ilacın piyasada tanıtılıp tutundurulması olduğu anlaşılmaktadır. Bu çerçeveden hareketle, ruhsata değer kazandıran unsurun, üretici şirketin pazarlama gücü ve piyasa hakimiyeti olduğunu söylemek mümkün görünmektedir.

Transfer fiyatlaması açısından, uygulanan yöntemden bağımsız olarak, ilaç sektöründe karşılaştırma analizi yapmak çok önemlidir. Bazı durumlarda ilaçların özellikleri önemlidir. Ancak, ilaç sektöründeki karşılaştırmanın temel aracı, bir çok durumda sadece “fonksiyon analizi” yapmak olabilmektedir. İlaç sanayinde fonksiyon analizi yapılması, değerlemeye konu her bir şirketin fonksiyonlarını ve risklerini belirlemeye yardımcı olur. Karşılaştırma yapmaya çalışmanın temel amacı, bir karşılaştırılabilir fiyat (arm’s length) bulmaktır.

Karşılaştırılabilir fiyat yöntemi transfer fiyatlamasında, güvenilirlik açısından en iyi yöntem olarak kabul edilmekte ve OECD ve mali idareler tarafından daha çok tercih edilmektedir. Ancak, ancak yukarıdaki bölümde açıklandığı üzere emsal royalti ödemesi bulmakta güçlük çekildiğinden uygulamada tatbiki sıklıkla mümkün olamamaktadır. Bu nedenle pratikte sıklıkla uygulanan yöntem kar paylaşımı yöntemidir. Yapılacak fonksiyon ve risk analizi ile karın hangi şirkete hangi oranlarda dağıtılacağına karar verilmektedir.

Türkiye’de, bu piyasada faaliyet gösteren emsal şirketlerin yurtdışında yerleşik lisans sahibi ana firmalarına ne oranda lisans hakkı bedeli ödediği tespit edilememiştir. Çünkü bu husus tüm

firmalar açısından ticari sır teşkil edip açıklanmamaktadır. Türkiye’de bu konuda yayınlanan bir data ve istatistik de bulunmamaktadır.

Deva Holding-EastPharma arasındaki işlemin mahiyeti gözönünde bulundurulduğunda yukarıda bahsedilen yöntemlerden “İndirgenmiş Nakit Akımı (Discounted Cash Flow) Esas Alınarak Yapılan Kar Paylaşımı Yöntemi -Ekonomik Yaklaşım (Economic Approach) ” Transfer fiyatlamada uygun görülmüştür. *Söz konusu yöntem, Transfer Fiyatlaması Genel tebliğinde ismi açıkça sayılan yöntemlerden olmaması nedeniyle, işlemin mahiyetine uygun diğer yöntemler kapsamında sayılarak bu çalışmada kullanılmıştır.*

Bu yöntemle göre yapılan teknik hesaplamalar çerçevesinde ilaçlara, net satışları üzerinden ilaç bazında %0 ile %23,13 arasında değişen royalti oranları tespit edilmiştir.Söz konusu oranlar üzerinden hesaplanan 2009 yılı toplam royalti bedelinin royalti konusu ilaçların toplam net satışlarına oranı yaklaşık olarak %7,5 seviyesine tekabül etmektedir.

30.09.2009 verilerine göre; Deva Holding A.Ş.nin toplam net satış rakamı 277.154.323 TL dir. Royalti konusu ilaçların toplam net satışlar içindeki payı 86.227.832 TL olup, toplam satışların % 31’ini oluşturmaktadır.

(*) Yapılan açıklamalar, KapitalKarden Bağımsız Denetim ve YMM A.Ş.’den alınan “Royalti Oranı Değerlemesi Raporu” nun içeriğindeki bilgilerden alıntı yapılarak hazırlanmıştır.